

پېننە يەكى بچوك بۆشەبەتېڭى گەورە !!

سەرنجىكى كورت لەسەر راپۇرتەكەى جەلال تالەبانى

تاھىر ھەسەن

tahirhassan1yahoo@.com

دوور بەدوور ئە زمانى ھەندىك ئە ھاورىيانمەو بەستېبوم كە جەلال تالەبانى بەئىمزاى شەخسى خۇى ووتارىكى نووسىووه. ئېتان ناشارمەو مەنىش وەكو زۆر كەسى تر ئەو ھەوا ئە سەرنجى راکىشام، بۇيە بەگرنىگەكى تايبەتەو بەدوويدا چووم، چونكە بەراستى زۆر كەم شاھىدى ئەو ھەبوم كە سەرانى ئە حزابى بزوتتەو ھى كوردايەتە بە ئىمزاى خۇيان شت بنووسن. ھەموو ئەوانەى كە خەكى دەيبىنن و دەيبىستن ، تەنبا چاوپىكەوتن يان گىرانەو ھى كۆبوونەو ھەكان و ھىكايەتەى داستانەكانى قارەمانەتەيانە، كەھەمىشە سەردىرى ھەوا ئەكان و مانشىتى بلاو كراو ھەكانىيانە. ئەسەد سائى راپردووى بزوتتەو ھى كوردايەتەيدا تەك و تەرايەك ئەبىت زۆر كەم شاھىدى ئەو بووین كە رابەرانى ناسىونالىزمى كورد سەنەدىك، كىتەبىك، باسكىيان نووسىيى. چونكە بەشى ھەرزورىان كەم سەريان ئەخویندەواری و زانستى سەردەمى خۇيان دەركردووه. كە ئەمەش ئە مېژووى دەسە لاتدارەتى ئە حزابى قەومى و مەمالىك و سەركە عەشرەتەكانى وولاتانى رۇژھەلاتى ناوەرەستە تازە نىبە. ئە حزابى راست و بۇرژوا ئۇپۇزسىوونى وولاتانى شەرق و دىنباى عەرب بەقەومى و دىنباى ھەمووین رەنگ و بۇ و سووننەت و خورەشت و ھەئسوكەوتى ئە حزابى دەسە لاتدارى ئەو وولاتانەيان چ ئەژيانى سىياسى چ ئەژيانى دەروون حزابى و رىكخراو ھى ياندا پىو ھى. رەنگە نەموونەى ئە حزابى ئۇپۇزسىوونى بۇرژووى عىراقى و ئە حزابى قەومى كورد بەتايبەتەى نەموونەى ھىكى نىزىكە دەست و قەبىلى تىگەشتىن بىت بۇ ھەموو ئەو ئىنسانانەى كە ئە عىراق و كوردستاندا ژيان. ھەئسوكەوتىك كە رۇژمى بەعس ئە سى دەھى راپردوودا ئە بەرامبەر ئە حزابى قەومى كورددا كوردووتەى، ئە جنسى ھەمان ھەئسوكەوتىكە كە ئە حزابى قەومى كورد بەدىارىكراوى يەكەنتى و پارتنى ئە بەرامبەر خەلكدا دەيكەن و كوردووتەى. رۇژمى بەعس چەندە تەھمولى ئەو ھى كوردووه كە ئەوان وەك رەوتىكى بۇرژووى بەرەسى بناسى و بىبانكەتە شەرىكى دەسەلاتى، ئە مانىش ھەر ئەو ھەندە تەننەت ئە كۆپرە دىبەكەشدا تەھمولى ئەو ھى كوردووه كە خەلك دەوور ئەخسى ھەبىت ئە دەسەلات و بىركردنەو و بىرپارەندا. چۆن سەدام حسىن و رۇژمە دىندەكەى ھەزاران جار ئە مفاومزاتەكاندا شكاندوونى و شەرمەزارى كوردوون، ئەوانىش بەھەمان سووننەت ئەگەل ئە حزابى قەومى ئە جنسى تەننەت خۇشيان ھەئسوكەوتەيان كوردووه. مېراتى ئەم جۆرە دەسە لاتانە بە دەسە لاتارو ئۇپۇزسىوونى سىياسەتى ئە ھونەرى خەبات و تىكۇشائەو كوردووه بە ھونەرى درۇكردن و كلاًونانە سەرى خەلك. ئەم بارەبەو بەراستى ئە حزابى بزوتتەو ھى كوردايەتەى شۆرە سواری ئەم مەيدانەى، وە شەخسى تالەبانى ھىچ مەرزىك ئەماو ئەبىبەزاندىبى. بەھەر حال ئەم بارەبەو قەسزۆر كراو، با سەرتان ئەبەشىنم و بچمە سەر ئەسلى مەسە ئەكە.

بەھەر حال دواى گەران بەدووى ووتارەكەى تالەبانىدا سەرنە نجام ئەسەر سائىت كوردستان نىت شاكارەكەم پەيدا كەرد. رەنگە باشترە بلىم ئەو پىنە بچوكەم پەيدا كەرد كە تالەبانى دەھەو ئەو شەبەقە گەورەبەى دەسە لاتەكەى پى بگىرى!!

(ئە نچومەنى شەرەوانى ئە خزمەتى كۆمەلانى خەلكى شادا) تائىلتى راپۇرتەكەى تالەبانى كە بەبەرەوارى 2005/1/27 ئەسەر سائىت كوردستان نىت بلاو بۇتەووه.

من بەر ئەو ھى باسەكەم بەرچاو كەوئ بە پى رەوائى ناساى و ھەنومەرجى گەرمى سىياسى عىراق و كوردستان بىرم بۇ ئەو دەچوو كە تالەبانى ئەسەر مەسە ئەى كورد و چارەنووسى سەبىنى خۇيان بابەتى نووسىيى، بەلام كە بەرچاوم كەوتە، زانىم كە راپۇرتىكى مالىيە قادارى ھەمە جان سەرۆكى شەرەوانى سىلمانى نووسىووتەى و داوئەتە دەستى تالەبانى و ئەو ھى پىشەكى و پاشەكەكى پىياھەلدانى خستوتە سەرو ئىمزاى خۇى ئىداو!!

ھەر كەسەك ئەو راپۇرتەى بەرچاو بکەوئ، راستەوخۇ پىسارى ئەو ھى بۇ دىتە پىشەو: بۇچى ئەو راپۇرتە بەناوى تالەبانىو ھە بلاو بۇتەو!! خۇ تالەبانى بە روائەت ئىپرسراوى ھىچ نۇرگانىكى تەنقىزى نىبە!! بۇچى بەناوى قادارى ھەمە جان ھەو بلاونەبۇتەو كە كراو تە سەرۆكى شەرەوانى سىلمانى!!

و ھەلامە ئەو پىسارىانە ناشرەى. ئەورا پۇرتە بەر ئەسەرىو ھەئىزاردى شەرەوانەكان كە ھاوكات ئەگەل سىنارىو گائتە جارائەى عىراقدا بەرئەو چوو بلاو بۇتەو، تا ئەم رىگایەو تالەبانى بتوانى پروپاگەندەبەكى ئىنتىخابى بۇ قادارى ھەمە جان بکات، بەلكو ئەگەر دەنگدانىك ئەنادا بىت، دووبارە دەنگ بىنئەتەو!! بەلام ھەموو كەسەك دەزانى ئەو سىلاو زۆر ئەو بىخترە ناوا بەناسانى روون بىتەو.

تالەبانى ئە راپۇرتەكەدا ئەئى: يەكەنتى نىشتىمانى بۇ ھەبە شائازى بەسەرورەبەكانىو ھە بکات بەو ھى كە سەرانى يەكەنتى خزمەتى خەلكيان كوردووه!! دەئى ھەر ئىنسانىك كە وىژدانى خۇى بکاتە ھەكەم و كورت بىن و تەنگ بىن ئەبىت دەبى ئەو بەسەلمىنى كە ئىپرسراوانى يەكەنتى و شەخسى ھاكەم دادپەرورەى شۇرش (قادار ھەمە جان) خزمەتى خەلكيان كوردووه!!

ئاخىر كى بەم دوغايە ئەئى ئامىن؟! ئەم قەسەيە ئەچىتتە گىرقانى چ كەسىكەۋە؟! تائەبانى بەناشكرا دەئى ھەر كەسىك چاۋى ئەنوقىنى ئەناست ئەو راستىيە حاشا ھەنەگرا ئەدا كە 13 سائە بە خۇيىن وگۇشت وئىسكەۋە خەلكى كوردستان يىنى گەيشتوون، ئەۋا بى وئىژدان و كورت بىن وتەنگ بىنن! ئەم دادوۋەريە تەنيا ئەگەل دادپەرۋەريە شۇشگىرانەكەي حاكم قادر دا خزمائەتبان ھەيە! بەم ئىكدا ئەۋەيە تائەبانى بىت، تەۋاۋى خەلكى شارى سلىمانى وتەنانت خۇدى ئەندامانى يەكئىتەش كە بە يىنى كىۋىك بەنگە نامەي بەردەست، بەو راستىيە حاشا ھەنەگەر گەيشتوون كەدەسەلاتى يەكئىتى وپارتى سەرتاپا غەرقى گەندەئى دارايى وئىدارى ودى و پاۋرووت وپەشۋە خۇرى و فەسادى و پاۋانخۋازىيە، ھەموويان ئىنسانى كورت بىن وتەنگ بىن وئىۋىژدان!

رەنگە خراب ئەبىت ئەگەر سەرنجىكى كورت بەدەين ئە نارەزىيەتى نامەيەك كە ماۋەيەك بەر ئە ئىستا (كۆسەرت رەسوول، ئەۋشىروان مستەفا ، عومەر سىد عەلى) ئەندامانى مەكتەبى سىياسى يەكئىتى بۇ جەلال تائەبانى نىبان ناردېۋو. ئە خائىكى نامەكەدا ئەلئىن سكرتېرى گشتى بەتەنيا خۇى بەرپرسى كارۋىارى دارايى يەكئىتە، جگە ئەخۇى ھىچ ئەندامىكى تىرى سەركردايەتى نازانى يەكئىتى چى ھەيە چەندى ھەيە ئەكۋىيەۋ سەركردەكەي كۋىيەۋ چۈن سەرف دەكرى وپەقازانجى كى بازار وبارزگانى و قۇنتەراتى پاۋان كىردوۋە! ئە كۇتايىدا داۋا دەكەن سەرۋەت و سامانى يەكئىتى و سەرچاۋەكانى داھاتى ئاشكرا بكات!

خەلكىنە! بىگومان ئىۋەش دەزان ئەو نامەيە بە سەد ھىلەكدا كراۋە ئىنچا ئەۋەندەئى ئە كەوتۇتە خوارەۋە. ئاخىر ئەۋشىروان مستەفا كە جىگىرى تائەبانىيەۋ يەكئىكە ئەسەرە گەۋرەكانى نىۋو يەكئىتى بەدەست پاۋانخۋازى تائەبانىيەۋ ھاۋارى ئە ھەستا بىت، تا ئەۋ رادەيەي بلى! گەندەئى دارايى وگەندەئى سىياسى وگەندەئى كارگىرى وپەريۋەبەريەتى وگەندەئى خورەۋشت سەراپاي حىزب و دەزگانى داگرتوۋە. تاقمى ئەندامى موئافق و دوۋو و درۋۇن ئەدەۋرى سكرتېرى گشتى كۋىۋونەتەۋە! ئىتر خەلكى قۇرى كۋى بكات بەسەريدا. بەم پىۋانەيەي ئەندامانى مەكتەبى سىياسى يەكئىتى بىت، حاكم قادىرى دادپەرۋەرى شۇش يەكئىكە ئەۋانەي كە ئەدەۋرى سكرتېرى گشتىيە.

ھەمو دەزان ئەھرى نىزامىكى ئابۋورى سىياسى بە يىنى ئەزم و مىكانىزىمى تايىت بە خۇى بەريۋە دەچىت و دوۋبارە خۇى بەرھەم دەھىنئىتەۋە. ئە نىزامە سەرمائەدەريەكانى غەرب وتەنانت رۇژھەلاتى ئاسپاشدا، ئاسان نىيە كەسىك ئە پۇستى سەرۋىكايەتى كەلك وەرگىرت و مىليۇنەھا دۇلار بخاتە حىساب بانكى تايىتە خۇيەۋە وگۇشك وتەلارو كارگا بۇ خۇى دابەزىنى. كەسانىك كە بەھەزارو يەك شىۋەي نەيىنى ئەۋ كارە دەكەن، ئەلەيەن ئەحزابى نۇپۇزسىۋن و مىدىياكانەۋە ئاشكرا دەكرىن وپەدەيىان دۇكۇمىنتەۋە دەيىانكىشە دادگاۋ مىدىياكانىش ئابروويان دەبەن. تەنانت زۇرئىك ئە ئەحزاب بەھۋى ئاشكراۋونى گەندەئىانەۋە بۇ چەندىن سائ شانسى دوۋبارە بەدەستەيىانەۋە دەسەلات ئەدەست دەدەن. ئەدەيموكراسى دەسەلاتەكانى غەربدا شەخسىيەتەكان دەبى خۇيان سەرمائەدار بىن ئىنچا دەتۋان بچتە نىۋو پىرۋەسى خۇ ھەئىژدانەۋە. بەلام ئە دەسەلاتەكەي بزۋوتتەۋەي كوردايەتيدا ئىنسان نازانى بە يىنى چ پىۋانەۋ مىكانىزىمىك بەريۋە دەچىت. ئىترە ئەحزابەكان بەئوئەي چەك پارۋوى دەمى خەلك داگىر دەكەن، ژيان و خۇراك و سامانى خەلك بە بارمە دەگىر، داتاھات و سەرۋەت و سامانى كۇمەنگا دەبەن و دەيەكەنە سەرۋەت و سامان و پارەي بلۇك كراۋ بەناۋى خۇيانەۋە، ئەك ھەر كەس ناتۋانى يەخەيان بگىرى و بلى ئەمەت ئەكۋى بوۋ، بەئكو دەبى كە ئە لامل ماچكردى رەفئىجانى و مەلاكانى ئىران ھاتتەۋە ئەحزابى برابچۋوكيان و مندالانى قووتابخانەكان و فەرمائەبەرانى دائىرەكان نەريژدا بوۋەستىن وپەخىرھاتتەۋەيان بكەن! ھەر كەسىكئىش نەچىت بائىعيەكەي ئەبىر، يان موچەي ئەۋ مانگەي دەبى بىنئىتە بانى! ئەسوۋننەتى ئەحزابى بزۋوتتەۋەي كوردايەتيدا ھەر حزبىك كىۋى لاشەي ئەۋ ئىنسانانەي بە كۋشتى داۋون و كىردوۋنىيەتە قوۋرىانى بەرزتر بىت، ئەۋا شەرىعيەتى ھەيە ھەقىيەتى بەسەر ئىنسانە زىندوۋەكاندا زۇر بلى و سەرۋەت و سامانى زىاتر بۇخۇى بخاتە لاۋە. رۇژئىك مفاۋەزات ئەكەن، رۇژئىك شە. رۇژئىك سوپاي ئىران دەھىننە سەر ژيانى خەلك رۇژئىك بەعس، رۇژئىك ئەگەل يەكترى شەردەكەن و رۇژى دواتر ناشتى، رۇژى بەناشىرئىترىن شىۋە جىۋو بەيەك ئەدەن و رۇژى دواتر خەلكى ئەسەر رەخنە دەگىر. بەلام سەر ئەنجام ھەر دەبى سەرۋىك بىمىننەۋە. ئەمە خەسلەتى عەشپەت و سەرەك عەشپەتەكانە.

حاكم قادىرىكانى پەناي دەستى تائەبانى ھەمو كەس دەيىانناسى، خەلكى ھەر بەبىستى ناويان توۋرە دەبىت. بەشىكى زۇرى ئەۋەي كە خەلكى كوردستان لايەنگىرىان ئە جەنگى ئەمىركا ئە دژى خەلكى عىراق كىرد ئەۋە بوۋ كە پىيىان و ابوۋ ئەدەست دەسەلاتى رەشۋەخۇرو پاۋروۋوتى يەكئىتى وپارتى نەجاتيان دەبىت!

رەنگە ئىستا سەرانى يەكئىتى خۇشيان سەر ئەسەرمائەكانىيان دەر ئەكەن. ووشى (حكومەتى ھەرىپنە) ووشەيەكى پىر بە پىستى دەسەلاتەكەي تائەبانى وبارزانى كە خەلكى كوردستان ئىيىان ناۋە.

كى دەزانى 13 سائى رابردوۋى دەسەلاتى يەكئىتى وپارتى حسابات و پارەۋپوۋلىيان چەندەۋ چەندىان بردوۋە؟! ئەۋەتا ئەۋشىروان مستەفا جىگىرى تائەبانىيەۋ شەكۋا دەكات ئەۋەي كە نازانى بازارپان بەقازانجى كى پاۋانكردوۋە و حزبەكەي چەندى ھەيە؟! ئىستا تائەبانى دەيەۋى خەلكى وئىژدانىيان بەكاربەيىنن و بەۋ ئامارانە بىروا بكەن كە قادىرى ھەمەجان رىزى كىردوۋە.

نەوئىستەي تائەبانى نە كارەكانى شارهوانى سلېمانى رىزى كردوون جىگاي پىكەنېنە. لىپىرسراوانى يەككىتى وپارتى ھەرچى پارەو پوونى بىرىارى نەوت بەرامبەر بە خۆراك كە بۇ بىژىوى خەنكى كوردستان دەدرا ھەموويان تالان كرد، ھەرچى وەسانىلەكانى خۇشگوزەرانى وتەكنىكى و پىزىشكى ھەيە ھەموويان ناودىو كرد، تەواوى رىكخراوھ جىھانپەكەنپان كۆنترۇل كرد و پىرۇژەكانىيان خستە ژىر دەستى دەلئەكانى خۇيانەو، دانانى سەدان بىنكەي گومرگ تەنانەت نەسەر شىرى مندالان، چ كەسپك ھەبوو ھەيە خاوەنى سەرمايەيەك بىت وەبى نەوھى سەرانى يەككىتى وپارتى شەرىك بكات يان سەرانە نەدات، تەوانىبىتى سەرمايەكەي بختە گەر؟! تەنانەت زۇرچار كېشەي نەندامانى سەرکردايەتى يەككىتى نەسەر داگىرکردن و پاوانخووزى رەشوەخورى وھەسادى نەوھندە تووند بۇتەوھ گەيشتوتە رۇژنامەكان. چ كۇلان و جادەيەك ھەيە رىزىك كۆشك و قەيسەرى و بەنزىنخانەو مەشتەل و ئوتىل و..... نەمسالى قادرى ھەمەجانى تىدا نەبىت؟! كافىە ئىنسان تەنيا چاويك نە نامەو شەكواكانى (كۆمەئەي داكوكى نە خاك و سەرورەي شارى سلېمانى و دەوروبەرى) بكات، تا گۆشەيەكى زۇر بچوكى باووروتى رۇلەكۆنەدەرەكانى يەككىتى بۇ ئاشكرا بىت. دەست بەسەرگرتنى مال و زەوى و سەرورەت و سامانى كۆمەنگا و دابەشكردنپان بەسەر كەسوكارو خزم و ناسىياوى دوورو نىكى خۇياندا. كەركوكى قودسى كوردستان نەسەرەتاي رووداوەكاندا ھەرچىكەي تىدا بوو ھەموويان برد. خەنكى شۇرجەي كەركوك بە خۇپىشانداينكى چەند ھەزاركەسى ھەوئىياندا رىگا بگرن نەنابوت بوونى شەرەكەيان، بەلام رۇلە بەنەمەكەكانى يەككىتى قارەمانانە تەقەيان نە خەنك كرد! نەوھى كە تائەبانى بە شانازىەوھە باسى پىشكەوتنى شارى سلېمانى دەكات و نازايەتەكەي بۇ قادرى ھەمەجان دەگىرئىتەوھ، نەھەموو شت مندالانە ترە!

تائەبانى وا دەزانى خەنكى كوردستان كىوين و نازانن چى نە دنىادا دەگوزەرى. پارەو پوونىك بۇ خەنكى ھاتووه و نەوان بردوويانەو كوردوويانە بە بازارو قەسرو قىلا و بەنزىنخانەو مەشتەل و كارگاو كۆمپانپا و بەناوى خۇيانەوھە نووسىوويانەو نازەكەي دەكەن بەسەر خەنگدا! نەوھى كە ھى تۆيە دەبىيەم و دەيەكەم بەھى خۆم، تۇ تەنيا بۇت ھەيە تەماشاي بكەيت و شانازى پىوھ بكەيت و گۇرانى پيا ھەئدەيت، نەمە چ ھونەرىكە؟! نەگەر ئىستا ئىژنەيەكى بى لايەن دا بەمەزى و يەخەي لىپىرسراوانى يەككىتى وپارتى بگىرى و مەنەفى سەرورەت و سامانىيان بكاتەوھ، دەردەكەوى كە دەتوانى كوردستانى عىراق بگىرىت بە چ بە ھەشتىك، بەمەرجىك بەدەست خاوەنانى نەسلى كۆمەنگاوه بىت و خەنكى خۇيان چاوەدئىرى سەرف كردنى بکەن.

بە پىيى راپۇرتىك كە بلاوكرەوى(فاینەنشال تايمز) بلاوى كردۇتەوھ، بەرئەتەواو بوونى دەسەلاتى پۇل برىمەر، نەو برە پارەيەي كە لەبىرىارى نەوت بەرامبەر بە خۆراك ماوہتەوھ، 800 مىليۇن دۇلار دراوہتە دەستى پارتى و 600 مىليۇنىش دراوہتە دەستى يەككىتى بۇ ناوہدانكردنەوھى كوردستان و خزمەتگوزارىە كۆمەلايەتەكان. باشە نەو پارەيە كەتەنيا يەك سەققەيە، و مەشتىكە نەخەرمانىك كە 13 سائە دەيخەنە سەر يەك، چىتان لىكرد، بۇ كوئىتان برد؟! تائەبانى وبارزانى سەرورەت و سامانى خۇي و خزمەكانى بە جىگرەكەي خۇي نائى، دەيەوى خەنكى باومر بە راپۇرتەكەي كاك قادرى دەوروبەرى بکەن؟!

نەم راپۇرتەي تائەبانى زۇر نىكايەتى ھەيە نەگەن قسەيەكدا كە ماوہيەك بەر نە گائتەجارى ھەئبژاردن كردى. تائەبانى نەوھلامى پىرسىيارىكدا ووتى: خەنكى كوردستان ھەرگىز سەربەخۇيى خواز نەبوون و سەربەخۇيىيان ناوى! ناخر بەبەرچاوى خۇتەوھ نىك بە دوو مىليۇن ئىمزا نەخەنك كە سەربەخۇيىيان دەويست كۆكرايەوھ! نەو وانەزانى خەنك تەنيا نەوھندە دەزانى كە نەو دەيلى! باومر بکە ھىچ نەئىبىت وھىچ نەنووسى باشترە .